VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH (NR 146)**

z dnia 17 listopada 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 146)

17 listopada 2016 r.

Komisja Finansów Publicznych obradująca pod przewodnictwem posła **Jacka Sasina (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– zaopiniowanie wniosku Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie utworzenia nowej rezerwy celowej w ustawie budżetowej na rok 2016.

– rozpatrzenie rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2017 (druk nr 881) w zakresie:

1. Opinii Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o:
1) części budżetowej 04 – Sąd Najwyższy:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2;
2) części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2;
3) części budżetowej 06 – Trybunał Konstytucyjny:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2;
4) części budżetowej 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2;
5) części budżetowej 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych:
– wydatki z zał. nr 2;
6) części budżetowej 13 – Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu:
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) dotacje celowe z zał. nr 8;
7) części budżetowej 52 – Krajowa Rada Sądownictwa:
– wydatki z zał. nr 2;
8) części budżetowej 15 – Sądy Powszechne:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2;
9) części budżetowej 37 – Sprawiedliwość:
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
c) dotacje podmiotowe z zał. nr 8;
10) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 64 i 66;
11) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 755 – Wymiar sprawiedliwości:
– wydatki z zał. nr 2;
12) części budżetowej 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury:

a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6;
13) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów z zał. nr 7;
14) dotacjach podmiotowych z zał. nr 9;
15) planach finansowych instytucji gospodarki budżetowej z zał. nr 12:
a) Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucji Gospodarki Budżetowej,
b) Zachodniej Instytucji Gospodarki Budżetowej „Piast”,
c) Bałtyckiej Instytucji Gospodarki Budżetowej „Baltica”,
d) Pomorskiej Instytucji Gospodarki Budżetowej „Pomerania”,
e) Mazowieckiej Instytucji Gospodarki Budżetowej „Mazovia”,
f) Podkarpackiej Instytucji Gospodarki Budżetowej „Carpatia”;
16) planach finansowych państwowych funduszy celowych z zał. nr 13:
a) Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej,
b) Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywięziennych Zakładów Pracy;

2. Części tekstowej.

W posiedzeniu udział wzięli: **Hanna Majszczyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Jan Paziewski** dyrektor departamentu Budżetu i Efektywności Finansowej Ministerstwa Sprawiedliwości, **Małgorzata Gersdorf** pierwsza prezes Sądu Najwyższego, **Marek Zirk-Sadowski** prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, **Stanisław Biernat** zastępca prezesa Trybunału Konstytucyjnego wraz ze współpracownikami, **Adam Bodnar** rzecznik praw obywatelskich wraz ze współpracownikami, **Edyta Bielak-Jomaa** generalny inspektor ochrony danych osobowych, **Jarosław Szarek** prezes Instytutu Pamięci Narodowej wraz ze współpracownikami, **Piotr Raczkowski** wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa wraz ze współpracownikami, **Agata Gałuszka-Górska** zastępca prokuratora krajowego, **Kinga Dękierowska** członek rady Porozumienia Związków Zawodowych Samodzielnych Konstytucyjnych Instytucji Publicznych wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wziął pracownik Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska**, **Jakub Krowiranda**, **Michał Nowak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Wojciech Białończyk**, **Łukasz Kasiak, Jacek Pędzisz** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego; **Zofia Szpringer** – kierownik Zespołu Analiz Finansowych i Budżetu Państwa Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje trzy punkty: zaopiniowanie wniosku Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie utworzenia nowej rezerwy celowej w ustawie budżetowej na rok 2016, rozpatrzenie opinii Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o rządowym projekcie ustawy budżetowej na rok 2017 – druk nr 881 – a w punkcie trzecim rozpatrzenie rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2017 – druk nr 881 – w zakresie części tekstowej. Ten temat zreferuje pani wiceminister finansów. Szanowni państwo, czy są uwagi odnośnie do porządku obrad Komisji? Nie słyszę. Stwierdzam w związku z tym jego przyjęcie.

Zanim przejdziemy do jego realizacji, pozwolę sobie przywitać gości obecnych na posiedzeniu Komisji. Witam panią minister Hannę Majszczyk – podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, panią Małgorzatę Gersdorf – pierwszą prezes Sądu Najwyższego, pana Marka Zirk-Sadowskiego – prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, pana Stanisława Biernata – zastępcę prezesa Trybunału Konstytucyjnego, pana Macieja Granieckiego – szefa biura Trybunału Konstytucyjnego, pana Adama Bodnara – rzecz-

nika praw obywatelskich, panią Edytę Bielak-Jomaę – generalnego inspektora ochrony danych osobowych, pana Jarosława Szarka – prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, pana Piotra Raczkowskiego – wiceprzewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa oraz panią Agatę Gałuszka-Górską – zastępcę prokuratora krajowego. Witam państwa bardzo serdecznie, wraz ze wszystkimi osobami, które państwu towarzyszą.

Przechodzimy do realizacji porządku dziennego. Pierwszy punkt to zaopiniowanie wniosku ministra rozwoju i finansów w sprawie utworzenia nowej rezerwy celowej w ustawie budżetowej na rok 2016. Bardzo serdecznie proszę panią minister o przedstawienie tego wniosku.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zwracamy się z uprzejmą prośbą o wyrażenie pozytywnej opinii w sprawie utworzenia nowej rezerwy celowej na kwotę 2 000 000 tys. zł. Rezerwa ta byłaby utworzona ze środków zablokowanych z jednej strony przez ministra finansów decyzją z dnia 7 listopada br. na kwotę 1 301 419 528,04 zł i ze środków zablokowanych w części 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, zablokowanych bezpośrednio przez prezesa KRUS jako środki posiadane w nadmiernej wysokości na kwotę 698 580 471,96 zł. Środki na zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa byłyby przeznaczone przede wszystkim na niezbędne wypłaty świadczeń wychowawczych oraz rodzinnych w związku ze zgłoszonymi przez ministra rodziny, pracy i polityki społecznej zapotrzebowaniem w tym zakresie oraz na inne zobowiązania zgłaszane przez dysponentów, między innymi ministra spraw wewnętrznych na wypłatę świadczeń należnych w świetle prawa dla odchodzących ze służby funkcjonariuszy Policji i innych służb, które są wymagalne w świetle obowiązujących przepisów. Kwoty, które przedstawiłam będą źródłem pokrycia tych zobowiązań, ze szczególnym ukierunkowaniem na wspomniane sprawy. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, pani minister. Otwieram dyskusję w sprawie tego wniosku. Pani przewodnicząca Skowrońska chce zabrać głos. Czy ktoś jeszcze pragnie się wypowiedzieć? Nie słyszę zgłoszeń. Zamykam listę mówców. Bardzo proszę panią przewodniczącą o zabranie głosu.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Po pierwsze chciałabym powiedzieć, że przenoszenie z tej rezerwy lub wskazanie, że pomylono się na kwotę 2 000 000 tys. zł przy szacowaniu wydatków, jest szokujące. Ten błąd jest bardzo duży. W zakresie planowania – jesteśmy w trakcie prac nad budżetem – pokazuje to, że nie do wszystkich założeń należałoby podchodzić poważnie, bo może są w niektórych sprawach nieprzygotowane. Jeśli wydatki są przeszacowane, możemy spać spokojnie. Jeśli są jednak niedoszacowane, a we wniosku który otrzymaliśmy na to się wskazuje, nie jest dobrze. Nie pokazuje się wydatków w tym przypadku w sposób szczegółowy. Z jednej strony przeszacowano wydatki i możemy tę rezerwę zwolnić, ale o wiele groźniejsze jest niedoszacowanie wydatków przez ministra rodziny, pracy i polityki społecznej na zabezpieczenie realizacji świadczeń wychowawczych, rodzinnych i dla innych dysponentów części budżetowej.

Trudno mi sobie wyobrazić, aby w tym zakresie pomylono się jeśli chodzi o świadczenia. Dzieci rodzi nam się statystycznie ileś i na świadczenia wychowawcze i rodzinne można było zaplanować środki. W tym zakresie budzi moją wątpliwość przeszacowanie – założono że więcej odejdzie. Nie chce mi się za bardzo wierzyć w te niedoszacowane wydatki na świadczenia wychowawcze i rodzinne, na które teraz, w listopadzie próbujemy przenosić środki. Niestety wystawia to złą opinię, jeśli chodzi o przygotowanie budżetu w tych częściach, po zaplanowaniu ich przez poszczególnych dysponentów i włączeniu ich do budżetu.

Druga kwestia – mimo wszystko w poszczególnych pozycjach rezerw celowych mamy kwoty, które zostały zablokowane. Nie mamy do tego wniosku informacji jak będą one wydatkowane, ile jest środków w zakresie świadczeń wychowawczych, ile rodzinnych, ile dla funkcjonariuszy Policji odchodzących ze służby. Na ile minister administracji i spraw wewnętrznych złożył zapotrzebowanie do budżetu w zakresie odchodzenia funkcjona-

riuszy Policji ze służby? Ile jest w tym świadczeń przypadających na ilu policjantów? Następna sprawa – czy wystarczy pieniędzy z resortowego funduszu emerytalnego na emerytury dla odchodzących funkcjonariuszy? Czy w tym roku i w tym zakresie jeśli chodzi o wypłaty emerytur mundurowym, wystarczy pieniędzy? Czy staniemy jeszcze przed wnioskiem o zwiększenie środków jeszcze w tym roku? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Pani minister odpowie.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pani poseł, jeśli chodzi o przeznaczenie tych środków, kwota 763 898 180 zł przeznaczona zostanie na świadczenia wychowawcze. Szacunki są na kwotę 903 000 tys. zł dotyczą świadczeń rodzinnych. Chciałabym zaznaczyć, że jeśli chodzi o zaplanowanie tych środków, nie można było tego zrobić precyzyjnie z kilku powodów. Tak jak powiedziałam, gros tych braków dotyczy świadczeń rodzinnych. Podawano już do publicznej wiadomości, że dodatkowe potrzeby wzięły się przede wszystkim z tego, że przy okazji rozpowszechnienia świadczenia wychowawczego 500+ niektóre osoby zdecydowały się skorzystać również ze świadczeń rodzinnych, do których były uprawnione wcześniej. Ponieważ ich nie pobierały i nie zgłaszały się, trudno było uwzględnić tych potencjalnych beneficjentów w planowaniu na kolejny rok. To jest bardzo duża grupa, która pojawiła się dopiero przy okazji świadczenia 500+. Czasami kwoty świadczeń rodzinnych były niewielkie i dopiero teraz zechcieli po nie sięgnąć, a niektórzy dopiero teraz dowiedzieli się że takie uprawienia mają. W tym zakresie trudno było precyzyjnie określić i przewidzieć że takie zjawisko wystąpi i w jakim zakresie. Jeżeli chodzi świadczenia pozostałe, na dzień dzisiejszy zgłoszone są potrzeby w wysokości 6000 tys. zł na dodatkowe świadczenia dla odchodzących funkcjonariuszy. Minister spraw wewnętrznych sygnalizuje, że wedle jego rozeznania mogą pojawić się dodatkowe potrzeby w wysokości 50 000 tys. zł.

Sygnalizowane są – nie daje to sumy 2 000 000 tys. zł – te potrzeby, ale po to, aby zabezpieczyć zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa i nie popaść w odsetki niezbędne jest posiadanie środków w celu ich bieżącej realizacji. Z różnych resortów sygnalizowane są na przykład zawarte ugody z podmiotami, z którymi toczą się spory. Obie strony doszły do porozumienia i planują zawrzeć ugodę, aby nie prowadzić sprawy w sądzie i nie narażać na koszty żadnej ze stron. Są też różne świadczenia, które wynikają z obowiązującego prawa w zakresie wykupu nieruchomości należących do Skarbu Państwa, których wykup na podstawie decyzji jest finansowany bezpośrednio z budżetu. Z tego powodu kwota jest taka, jak przedstawiona.

Jeśli chodzi o świadczenie wychowawcze, również precyzyjność określenia kwoty w budżecie nie mogła być w pierwszym roku obowiązywania tego programu możliwa do przewidzenia właśnie z powodu świadczeń rodzinnych. Niektóre osoby, które się zgłosiły, wcześniej ze świadczeń rodzinnych nie korzystały. Okazało się, że w stosunku do tego, na czym bazowano przy pierwotnej analizie, kierując się świadczeniami rodzinnymi, beneficjentów było więcej. Pojawiły się rodziny które sięgały jeszcze po świadczenie 500+ na pierwsze dziecko. To grupa beneficjentów, która ujawniła się dopiero w roku 2016, bo dowiedziała się o tych świadczeniach, a wcześniej w ogóle ze świadczeń rodzinnych i innych nie korzystała. Nie można było przewidzieć, że pojawią się progi, które zobowiążą do dokonywania tych świadczeń również na pierwsze dziecko i środki musiały zostać w tej części podwyższone.

Jeśli chodzi o emerytury przeznaczone dla funkcjonariuszy, nie zabraknie środków, gdyż minister spraw wewnętrznych zablokował część funduszy, jako posiadanych w nadmiarze w swojej części. Z całą pewnością pieniędzy więc nie zabraknie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę bardzo, pani przewodnicząca Skowrońska.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Jesteśmy po częściach związanych z budżetem – rodzina na rok 2017. Mam pytanie dotyczące szacunków w zakresie świadczeń wychowawczych i rodzinnych. W chwili obecnej

resort finansów powinien przeliczyć ile brakuje dodatkowych środków lub jak je zaplanować, aby nie ruszać poszczególnych części związanych z rezerwami. Jaki wpływ to niedoszacowanie w roku 2016 ma na rok 2017? Czy rząd może przedłożyć nam przed zakończeniem prac nad budżetem taki szacunek, czy też nie będzie przyznawał się do tego, że trzeba to robić na tym etapie, a później będzie sięgał do rezerw?

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Proszę bardzo, pani minister.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Nie ma potrzeby przesuwania żadnych środków pomiędzy rezerwami i zabezpieczania środków. Kwoty na świadczenia wychowawcze i rodzinne, uwzględniające niedobory z roku bieżącego zostały przewidziane na etapie prac nad budżetem. Sygnały po pierwszym półroczu dotyczące liczby osób sięgających po świadczenia rodzinne, które skutkowały wzrostami, były znane już po analizach z pierwszego półrocza, czyli pod koniec sierpnia. Dlatego przy pracach nad budżetem zostało to uwzględnione.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Samorządy czekają na pieniądze.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Samorządy nie czekają na pieniądze. Obecnie wszystkie świadczenia są regulowane z budżetu państwa na bieżąco. Samorządy piszą, że będzie im brakowało środków w grudniu. W listopadzie, na koniec miesiąca potrzebujemy 50 000 tys. zł. Na taką kwotę mamy jeszcze środki w rezerwie na zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa, nawet bez tego przekwalifikowania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję pani minister. Wyczerpaliśmy dyskusję w tym punkcie. W związku z tym proponuję Wysokiej Komisji przyjęcie opinii w sprawie przedłożonego przez ministra finansów wniosku w sprawie utworzenia nowej rezerwy celowej w treści, z którą w tej chwili Komisję zapoznam.

Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 17 listopada 2016 r. rozpatrzyła wniosek Ministra Finansów z dnia 16 listopada 2016 r. dotyczący utworzenia nowej rezerwy celowej w wysokości 2 000 000 000 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 177 ust. 6 i 7 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycję utworzenia ww. nowej rezerwy celowej z wydatków: – zablokowanych przez Ministra Finansów w części 83 – Rezerwy celowe w wysokości 1 301 419 528,04 zł – w szczegółowości określonej w załączniku do ww. wniosku Ministra Finansów, – zablokowanych przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w części 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w wysokości 698 580 471,96 zł.

Czy ktoś z państwa jest przeciwny przyjęciu opinii w treści, z którą przed chwilą państwa zapoznałem? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja opinię przyjęła.

Przechodzimy do realizacji drugiego punktu porządku dziennego, czyli rozpatrzenia opinii Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o rządowym projekcie ustawy na rok 2017 – druk nr 881. Bardzo proszę o wygłoszenie referatu i przedstawienie opinii Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz koreferatu ze strony Komisji Finansów Publicznych panią poseł Zofię Czernow.

Poseł Zofia Czernow (PO):

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo na wstępie chciałam organizacyjnie poinformować, że omówię wszystkie części budżetowe razem, w tym fundusze celowe, plany finansowe instytucji gospodarki budżetowej będę omawiała przy okazji poszczególnych części budżetowych, które one dotyczą, aby było to bardziej jasne i przejrzyste.

Wysoka Komisjo, Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka na posiedzeniu w dniu 27 października przenalizowała bardzo szczegółowo wszystkie części budżetowe, zgodnie ze swoją kompetencją i przedstawiła opinię w sprawie, którą zaprezentuję na zakończe-

nie. Generalnie opinia jest pozytywna, z propozycjami poprawek, które omówię przy okazji poszczególnych części.

Część 04 – Sąd Najwyższy. Projekt budżetu w tej części nie wzbudził zastrzeżeń. Odbyła się dyskusja na ten temat, ale generalnie Komisja nie wnosi uwag do przedstawionego projektu budżetu. Chcę tylko zwrócić uwagę, że w tak jak w części 04, jak i w większości części, którymi dziś się zajmujemy, obok wydatków na realizację zadań bieżących są również wydatki na wypłaty uposażeń dla sędziów w stanie spoczynku oraz członków rodzin, które mają takie prawo. Te wydatki rosną z racji tego, że jest coraz większa grupa osób objętych tymi świadczeniami. Na przykład na rok 2016 planowane jest zwiększenie o 13 liczby osób pobierających świadczenia sędziów w stanie spoczynku. Myślę, że nie będę omawiała liczb, wszyscy mamy je przed sobą. Po chwili i tak umykają one naszej pamięci. Chciałam zwrócić uwagę, że obok wydatków bieżących są wydatki majątkowe na zakupy sprzętu i oprogramowania informatycznego. Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka pozytywnie zaopiniowała tę część budżetową.

Kolejna jest część 05 – Naczelny Sąd Administracyjny. Również projekt budżetu Naczelnego Sądu Administracyjnego nie budzi zastrzeżeń. Głównie część wydatkowa, bo dochody są minimalne i w zasadzie nie mamy wpływu na ich kreowanie. Jeśli chodzi o wydatki, również największą część stanowią wydatki bieżące. Zaplanowano na rok 2017 także wydatki majątkowe w wysokości 22 000 tys. zł. Są to głównie prace adaptacyjne na potrzeby wojewódzkich sądów administracyjnych w Warszawie, Gliwicach i Szczecinie, a także zakupy inwestycyjne związane z informatyką. Zatrudnienie na rok 2017 to 2417 etatów, o 9 więcej niż w roku 2016. Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka pozytywnie zaopiniowała tę część budżetową.

Następna część 06 – Trybunał Konstytucyjny. Są w tym zakresie dwie strony analizy – merytoryczna, która nie wzbudziła zastrzeżeń Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, gdyż wydatki zostały zaplanowane, wraz ze wzrostem wynagrodzeń, zgodnie z tym co przewiduje budżet na rok 2017 oraz ustawy, które dotyczą ustalania wysokości wynagrodzeń. Wzięto również pod uwagę fakt, że 1040 tys. zł to kwota, której w tym roku zabraknie na wydatki bieżące. Zaplanowano również wydatki majątkowe. Jeśli chodzi o ten budżet, nie ma uwag negatywnych.

Na posiedzeniu Komisji podniesiono kwestię, że zgromadzenie ogólne sędziów Trybunału Konstytucyjnego, które opiniowało budżet, zostało zwołane w sposób nieprawidłowy. Wywołało to dość dużą dyskusję. Mimo głosów, że Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka nie powinna wnikać jak zostało zwołane zebranie, bo to sprawa prezesa Trybunału Konstytucyjnego i że należy skupić się na części merytorycznej, większością głosów uznano, że Komisja wstrzyma się w tej części od opiniowania projektu budżetu. Pragnę podkreślić że został on omówiony szczegółowo na Komisji w zakresie merytorycznym. Stanowisko Komisji jest takie, że wstrzymuje się z opinią w zakresie tej części budżetowej.

Kolejna część budżetowa – Rzecznik Praw Obywatelskich. Przypomnę, że rzecznik, jeśli chodzi o budżet, w ubiegłym roku odnotował bardzo drastyczne cięcia. W efekcie, plan po zmianach na 2016 wynoszący 35 619 tys. zł jest na poziomie 2011 roku. Powodowało to duże perturbacje w funkcjonowaniu rzecznika w roku 2016. Pragnę podkreślić, że ważne zadanie rzecznika – oczywiście wszystkie są ważne – które zasługuje na zaangażowanie większych środków i wzrost liczby pracowników, wynika z krajowego mechanizmu prewencji. Rzecznik jest organem wizytującym zakłady karne, areszty śledcze, domy pomocy społecznej, domy dla nieletnich itd. To bardzo szeroka liczba placówek – dokładnie 1800 jednostek. Wiemy, że często wychodzą takie sytuacje, które nie powinny mieć miejsca. W związku z tym, po dyskusji Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka nie wniosła uwag do projektu budżetu rzecznika praw obywatelskich i pozytywnie go zaopiniowała. W tym budżecie jest jeszcze wzrost o sześć etatów na realizację zadań w ramach krajowego mechanizmu prewencji, o którym mówiłam. Wydatki majątkowe w wysokości 3200 tys. zł to głównie zakupy, ale również wydatki inwestycyjne związane z zakończeniem budowy szybu windy i uruchomienia jej, wymiany okien i drzwi w siedzibie rzecznika. Komisja zgodziła się z tym, że rzecznik praw obywatelskich musi być

dostępny dla wszystkich, a więc winda po prostu musi być. Generalnie opinia Komisji jest pozytywna.

Kolejna jest część 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych. W tej części budżetowej zaplanowano dość istotny wzrost wydatków w porównaniu do roku 2016 – o 28%. Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka dyskutowała na ten temat i zgodziła się, że przed GIODO jest bardzo ważne zadanie w 2017 roku – przygotowanie się do wdrożenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Europy z kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego ich przepływu. To powoduje konieczność poniesienia zwiększonych wydatków aby przygotować się do realizacji tego zadania. Jego realizacja wiąże się ze wzrostem zatrudnienia. GIODO planuje zatrudnienie dodatkowych 40 osób.

Pragnę podkreślić, mówiono o tym podczas posiedzenia Komisji, iż problemem GIODO i jego biura jest sprawa siedziby. Każdego roku na czynsze przeznaczane są duże pieniądze. GIODO wynajmuje na swoje biuro pomieszczenia, które kosztują ponad 3000 tys. zł rocznie. Każdego roku toczy się dyskusja czy nie należy zakupić nowej siedziby. To poważny problem. W tym roku planu zakupu nie ma. Mówię o tym dlatego że decyzję w tej sprawie trzeba podjąć w pewnym momencie, gdyż wkrótce będzie to bardzo kosztowne. Po wspomnianych uwagach, Komisja przyjęła pozytywną opinię.

Część budżetowa 13 – Instytut Pamięci Narodowej. Plan wydatków budżetowych IPN wrasta o blisko 17% w porównaniu do roku bieżącego. Głównie wiąże się ze wzrostem zatrudnienia o 147 osób. Zmieniają się zadania IPN, dlatego wydatki zaplanowano na wyższym poziomie. Sprawy te zostały szczegółowo omówione podczas posiedzenia Komisji i wyjaśnione. Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt budżetu w tej części.

Przechodzimy do części 15 – Sądy powszechne. Generalnie budżet tej części nie budzi wielkich uwag, z wyjątkiem wniosków o zmniejszenie wydatków, o których za chwilę powiem. Pragnę zwrócić uwagę na wysokie dochody budżetowe w tej części. Wynoszą one 2 218 131 tys. zł. Jest to ważna pozycja w budżecie – piąta w części dochodowej budżetu. Oczywiście nie jest to cel działalności sądów powszechnych. To są wpływy z tytułu różnych opłat sądowych, które stanowią 80% wszystkich dochodów. Koszty sądowe i opłaty oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego stanowią kolejną część. Warto o tym mówić, gdyż sądy powszechne realizują te dochody i są one ważną częścią budżetu. Jest to kwota ponad 2 000 000 tys. zł.

Wydatki budżetowe to również wysoka kwota – 7 220 813 tys. zł. Wprawdzie ten wzrost nie jest wysoki, ale kwota jest duża ze względu na zakres działalności sądów powszechnych i liczbę sądów, które funkcjonują. W tej części również znajdują się wydatki związane z uposażeniem sędziów w stanie spoczynku oraz uposażeniem rodzinnym. Jeśli chodzi o zatrudnienie, ten budżet został zaplanowany oszczędnie. W ogóle nie planuje się wzrostu liczby stanowisk sędziowskich. Odbyła się na ten temat dyskusja. Planuje się dość istotny wzrost liczby referendarzy sądowych. Ponad 8000 tys. zł przeznaczone jest na nowe etaty.

Przy tym budżecie funkcjonuje pierwsza instytucja gospodarki budżetowej – Centrum Zakupów dla Sądownictwa. Podlega ono pod Sąd Apelacyjny w Krakowie. Plan finansowy tej instytucji budżetowej nie budził wątpliwości. Jest zaplanowany i ma bardzo wysoką efektywność. Komisja nie wniosła żadnych uwag. Pragnę jeszcze zwrócić uwagę, iż Komisja wniosła dwie poprawki do tej części budżetowej. Pierwsza poprawka dotyczy zmniejszenia tej części o 10 000 tys. zł – z działu – Ministerstwo Sprawiedliwości oraz 9763 tys. zł zmniejszenia w dziale – Sądy powszechne. Jest to rozpisane w opinii. Zarówno pierwsza kwota, jak i druga przeznaczona jest na zwiększenie wydatków w części 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury. Tak przedstawia się część 15 – Sądy powszechne.

Kolejna część – Sprawiedliwość. Ta część obejmuje Ministerstwo Sprawiedliwości, więziennictwo, Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury – jeśli dobrze wymieniłam nazwę. Projekt budżetu w części 37 został zaplanowany bardzo oszczędnie i opinia jest pozytywna. W tej części funkcjonują dwa fundusze celowe, które opisane są w planie budżetu – Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Fundusze

te zostały pozytywnie zaopiniowane. Ten drugi wykazuje większą dynamikę, ale generalnie są bardzo potrzebne i nie budziły wątpliwości.

Jednocześnie przy tej części budżetowej są instytucje gospodarki budżetowej, które mamy wymienione w dalszej części – „Piast”, „Baltica”, „Pomerania”, „Mazovia” i „Carpatia”. Każdego roku wskazuje się, że efektywność tych instytucji gospodarki budżetowej jest stosunkowo niska. W roku 2017 jest pewna poprawa w tym zakresie i Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka przyjęła to do wiadomości nie wnosząc uwag i opiniując pozytywnie tę część.

Przechodzę do części 52 – Krajowa Rada Sądownictwa. Budżet tej jednostki składa się z dwóch części. Pierwsza z nich to działalność KRS i wszystko co się z nią wiąże. W tej części budżetowej zaplanowana została kwota 35 000 tys. zł na zakup nowej nieruchomości. Takie problemy pojawiają się również w przypadku innych jednostek. Komisja podczas dyskusji nad tym zakupem za 35 000 tys. zł uznała, że nie jest możliwe w roku 2017 wydatkowanie tej kwoty na ten cel. Zgłoszona została poprawka, aby o tę kwotę zmniejszyć część 52 i przeznaczyć ją na część 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury. Oznacza to, że KRS nadal będzie wynajmować pomieszczenia i powierzchnie biurowe od Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Pozostałe wydatki – doszły nowe sprawy, jak zwiększenie etatów, zakup łańcuchów sędziowskich – nie wzbudziły negatywnych uwag Komisji. W pozostałej części opinia jest pozytywna.

Ostatnia część – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury. Już o niej wspomniałam, gdy mówiłam że przeznaczono na nie dodatkowe środki z części – Sądy powszechne oraz 35 000 tys. zł z części – Krajowa Rada Sądownictwa. Środki te składają się z dwóch kwot. Wydatki w części – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury zostały zwiększone o te kwoty. To jest bardzo obszerna część, tak jak niektóre inne, ale nie będę ich omawiała, gdyż zajęłoby to nam wiele czasu. Pragnę powiedzieć, że wydatki w tej części budżetowej, na co warto zwrócić uwagę, zostały zaplanowane oszczędnie. Każde zwiększenie wydatków jest potrzebne – nie tylko w tej, ale i w wielu innych częściach. Jaki to jest budżet, abyśmy mieli wiedzę? To kwota 4 780 057 tys. zł… przepraszam, to nie ta kwota, to dotyczy innej części. Wzrost w każdym razie wynosi w warunkach porównywalnych 5,9% w porównaniu do roku poprzedniego. Doszło do pewnych zmian jednostek organizacyjnych i konieczne jest doprowadzenie do porównywalności tych budżetów. Komisja pozytywnie zaopiniowała tę część budżetową, uwzględniając również poprawki, które już omówiłam, jakie zostały dla niej przeznaczone. To wszystko. Jeśli będzie trzeba, udzielę dodatkowych wyjaśnień. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Oczywiście. Dziękuję bardzo, pani poseł. Otwieram dyskusję w tej części. Kto z państwa chce zabrać głos? Mamy jedno zgłoszenie. Pan przewodniczący Szewczak. Czy ktoś z państwa jeszcze planuje zaranie głosu? Nie słyszę zgłoszeń. Zamykam listę mówców. Bardzo proszę, pani przewodnicząca Skowrońska a potem pan przewodniczący Szewczak.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Po obszernym referacie i koreferacie – gratulacje dla pani poseł – mam jedno pytanie do ministra sprawiedliwości. Od lat w Rzeszowie toczy się dyskusja w zakresie umieszczenia wojewódzkiego sądu apelacyjnego i oddania Zamku Lubomirskich na rzecz ministra kultury i dziedzictwa narodowego. Wielokrotnie ponawiane w tym środowisku potrzeby nie zyskały akceptacji. Czy można obecnie powiedzieć, że jest klimat na rozpoczęcie inwestycji, przygotowanie dokumentacji, aby docelowo przynajmniej w okresie 3-4 lat takie przedsięwzięcie zrealizować? Dziś koszt tego przedsięwzięcia określa się na kwotę około 60 000 tys. zł. Zdaję sobie sprawę, że po stronie wydatków w budżecie to kwota niewielka. Po zwiększających się środkach dla ministra kultury i dziedzictwa narodowego czy byłaby szansa na realizację tego przedsięwzięcia? Chciałam zapytać, czy w planach resortu znajduje się takie zadanie lub przewidziane jest w bliskiej albo średnio bliskiej przyszłości, bo nie mówię o odległej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Głos ma pan przewodniczący Szewczak. Proszę bardzo.

Poseł Jan Szewczak (PiS):

Mam uwagi jeśli chodzi o budżet rzecznika praw obywatelskich. Podnosiłem te kwestie w czasie debaty w ubiegłym roku. Chcę zwrócić uwagę, że właściwie mamy kalkę propozycji finansowych z zeszłego roku. Wydatki planowane w wysokości 41 000 tys. zł rosną nominalnie o ponad 15%, wydatki bieżące o blisko 10% – dokładnie o 9%. Rosną wynagrodzenia czterech etatów erki do kwoty 13 500 zł, czyli o 5,5%. Wydatki majątkowe rosną o 348%, wydatki inwestycyjne o 368%. Jakby nie patrzeć, to prawie 400% wzrosty. W żadnej innej instytucji tego nie dostrzegam. To jest ta sprawa słynnej windy, która już wracała w kwocie ponad 3000 tys. zł. Jest też kwestia starego budynku – tak motywowano potrzeby inwestycyjne. Sugerowałem w ubiegłym roku, aby przenieść się z tego reprezentacyjnego, starego budynku, do nowszego, gdzie koszty byłyby niższe, bo budynki o charakterze zabytkowym wiążą się ze swojego rodzaju niedogodnościami.

Proszę państwa, prawdą jest że komisarz praw człowieka Rady Europy po wizycie w Polsce w 2016 roku stwierdził, że rzecznik praw obywatelskich musi mieć zapewnione oparcie w stabilnym i wystarczającym finansowaniu. Mówił też o tym, że RPO służy jako ekspert doradzający rządowi w sprawach zgodności prawodawstwa i postępowania z prawami człowieka. Pytanie – co w sytuacji, co zrobić gdy rzecznik nie służy rządowi, a doradzaniu opozycji totalnej, często najbardziej zajadłej, czy przedstawicielom mediów, które koncentrują się wyłącznie na atakowaniu rządu. Jestem ciekaw, czy komisarz praw człowieka do Rady Europy, komisarze unijni podzielaliby ten pogląd w swoich krajach, gdzie ombudsmani prowadziliby na tego typu skalę działania wymierzone w rząd, a przynajmniej tak odbierane przez znaczną część polskiego społeczeństwa, jako dyskredytujące ten rząd, a po części również polskie państwo. Z tego powodu jestem przeciwny takim znaczącym wzrostom nakładów budżetowych we wszystkich pozycjach. Uważam, że Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka powinna się nad tym pochylić.

Kolejna sprawa dotyczy tej części budżetu, jaka obejmuje sprawy Trybunału Konstytucyjnego. Mimo, że pan sędzia Biernat twierdził publicznie, że prezes TK jest nieśmiertelny i wieczny, to budżet jest jednak jednoroczny. Wydaje mi się, że Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka wstrzymała się od głosu w sprawach proceduralnych. Według mnie nie są one tylko proceduralne. Stanowią poważny problem natury prawnej. To jest kłopot również dla Komisji Finansów Publicznych. Wydaje mi się, że ta opinia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka powinna być w tej kwestii negatywna, a nie tylko wstrzymująca. Odpowiedzialność po części spada na naszą Komisję Finansów Publicznych. To są ważne problemy, nie tylko natury finansowej, ale skutkują one tym, na ile oceniamy przydatność tego typu wydatków dla tych instytucji. W mojej ocenie w obu przypadkach zachodzą poważne wątpliwości co do zasadności tak wysokich nakładów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę o udzielenie odpowiedzi w pierwszej kolejności na pytanie pani przewodniczącej Skowrońskiej. Odpowie pan dyrektor Jan Paziewski z Ministerstwa Sprawiedliwości. Proszę bardzo.

Dyrektor Departament Budżetu i Efektywności Finansowej Ministerstwa Sprawiedliwości Jan Paziewski:

Panie przewodniczący, chcę poinformować, że minister sprawiedliwości wyraził zgodę na przekazanie Zamku Lubomirskich miastu. Aktualnie trwają uzgodnienia miedzy miastem, kierownictwami sądów rzeszowskich oraz marszałkiem województwa rzeszowskiego, prowadzące do zawarcia porozumienia o realizacji wspólnego przedsięwzięcia. Główne elementy tego porozumienia będą sprowadzały się do tego, że miasto przekaże na rzecz sądu okręgowego odpowiednią działkę, na której będzie można wybudować nowy budynek dla sądu oraz będzie wspólnie z województwem współfinansować realizację inwestycji do wysokości 20 000 tys. zł. Pozostałe koszty poniesie sąd okręgowy w Rzeszowie i Ministerstwo Sprawiedliwości jest przygotowane do realizacji tej inwestycji niezwłocznie po zawarciu odpowiedniego porozumienia. Dziękuję.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Bardzo jestem zadowolona.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze. Poproszę pana rzecznika Adama Bodnara o odpowiedź na pytanie pana przewodniczącego Szewczaka.

Rzecznik praw obywatelskich Adam Bodnar:

Szanowny panie przewodniczący, dziękuję bardzo za udzielenie mi głosu i możliwość ustosunkowania się do pytań i wypowiedzi pana przewodniczącego. Chciałbym podkreślić, że budżet rzecznika na przyszły rok faktycznie jest wyższy o 15,2% w stosunku do realizowanego w tym roku. Pragnę wskazać, że w ubiegłym roku został on znacząco obcięty, na co zwróciła uwagę pani poseł sprawozdawczyni, do poziomu z roku 2011. Gdybyśmy proponowali budżet proponowany przez rzecznika na przyszły rok, jest on tylko o 4,8% lub 5,2% wyższy od budżetu z 2014 roku czy z 2013 roku.

Zgadzam się z panem posłem przewodniczącym, że w pewnym sensie jak mantrę powtarzamy pewne kwestie, które wymagają wzmocnienia, jeśli chodzi o biuro rzecznika. Chciałbym zwrócić uwagę na trzy kwestie. Po pierwsze – mamy 5% podwyżki dla pracowników biura. W odróżnieniu od innych pracowników organów centralnych nie otrzymali oni podwyżki w ubiegłym roku. Wydaje mi się, że moim obowiązkiem, jako przełożonego jest zabiegać o to, aby taką 5% podwyżkę dostali, jak pracownicy innych urzędów. Zabiegamy też o wzrost o 8 etatów – w tym 4 w zespole prawa karnego. Ten zespół obarczony jest szczególną odpowiedzialnością – rozpatrywaniem wniosków o kasację w sprawach karnych. Tylko dwie instytucje w kraju mogą składać kasację w sprawach, które zakończyły się innym rozstrzygnięciem niż kara pozbawienia wolności. Są to rzecznik praw obywatelskich oraz minister sprawiedliwości – prokurator generalny. Tych wniosków mamy około 3 tys. rocznie. To ciężka praca, która wymaga rozpatrzenia wniosków, zapoznania się z aktami, przedstawienia kasacji w sprawach, w których uznajemy że należy ją złożyć. Co roku powtarzamy, że konieczne jest wzmocnienie etatowe.

Cztery dodatkowe etaty są konieczne w Zespole „Krajowy Mechanizm Prewencji". Ten zespół wiąże się z dokonywaniem wizytacji prewencyjnych w różnych miejscach pozbawienia wolności – od domów pomocy społecznej przez izby wytrzeźwień, policyjne izby zatrzymań, zakłady karne i areszty śledcze. Przedmiotem dyskusji na forum Komisji Praw Sprawiedliwości i Praw Człowieka było, że w przyszłym roku szczególnie chcemy skupić się na obszarze, jaki do tej pory nie był objęty szczególnym zainteresowaniem organów państwa i były wątpliwości, czy rzecznik może się tym zajmować. Mianowicie chodzi o monitoring placówek, które zapełniają całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku, tym ośrodkom, które są prowadzone na podstawie przepisów o działalności gospodarczej, na podstawie zezwolenia wojewody. Takich miejsc wedle naszych szacunków jest w Polsce około 470. W samym województwie mazowieckim jest ich 97. Aby uzmysłowić o co chodzi, to miejsca, które ostatnio były widoczne w przypadkach nagłośnionych przez media – w Zgierzu, Wolicy, Trzciance. Myślę, że będziemy w stanie przeprowadzić około 50 wizytacji w przyszłym roku. Potrzebne do tego jest pełne wykonywanie funkcji Krajowego Mechanizmu Prewencji. Na to zwraca uwagę m.in. komisarz praw człowieka Rady Europy.

Chciałbym podkreślić, że rzecznik praw obywatelskich jest organem konstytucyjnym, który jest niezawisły w swoich działaniach oraz niezależny od rządu. Wszystkie wystąpienia generalne, które są kierowane przez rzecznika skierowane są m.in. do rządu i bardzo często znajdują pozytywną refleksję. Pragnę przypomnieć, że w ostatnim czasie przykładowo minister środowiska zgodził się z kwestią konieczności uregulowania spraw dotyczących hałasu w miastach, przy organizowaniu imprez masowych. Niedawno minister sprawiedliwości zgodził się, że należy poprawić przepisy dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej. W moim pierwszym roku kadencji różnego rodzaju wystąpień generalnych było 470. Dotyczyły przeróżnych tematów. Bywa tak – to naturalne dla urzędu rzecznika od początku jego funkcjonowania, że w wielu kwestiach rzecznik się z rządem nie zgadza. Jego konstytucyjnym zadaniem jest ochrona praw i wolności obywatelskich. Chciałbym podkreślić, że to, co jest elementem pracy rzecznika, to niezależność i podejście, które wskazuje na ochronę praw obywatelskich.

Jeśli chodzi o wydatki inwestycyjne, chciałbym poprosić panią dyrektor generalną Katarzynę Jakimowicz o uzasadnienie. Wzrost procentowy wynika z tego, że wielu inwestycji nie mogliśmy przeprowadzić z uwagi na obcięcie budżetu w ubiegłym roku

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę, pani dyrektor.

Dyrektor generalny Biura Rzecznika Praw Obywatelskich Katarzyna Jakimowicz:

Panie przewodniczący, chciałabym wyjaśnić parę kwestii jeśli chodzi o budynek przy ulicy Długiej. Te wydatki i wzrost oraz zakres wydatków, jakie rzecznik zaplanował na przyszły rok wynoszą faktycznie 3196 tys. zł. W większości wynikają z obowiązujących przepisów prawa, czyli z konieczności dostosowania się rzecznika, jako zarządcy tego budynku do wymogów prawnych. Mamy szereg nakazów Państwowej Inspekcji Pracy – dotyczą m.in. oświetlenia, dostosowania budynku do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych. Stąd pojawia się pozycja związana z wymianą niektórych drzwi i okien. Mamy również nakaz Państwowej Inspekcji Pracy wymiany całości wentylacji. Koszt jest niebagatelny – to 850 tys. zł. Jeżeli chodzi o windę, pragnę sprostować. Kwota 3000 tys. zł nie jest przewidziana przez rzecznika na windę. W planach kosztować ma 270 tys. zł, a budowa szybu około 300 tys. zł. Winda wydaje się niezbędna dla takiego budynku, w urzędzie jakim jest RPO i posłuży ułatwieniu dostępu do biura dla osób niepełnosprawnych. Jest to sprawa dla nas priorytetowa. Posiadamy pełen komplet dokumentacji oraz pozwolenia na budowę. Jeszcze raz podkreślam, nie jest to 3000 tys. zł, ale około 600 tys. zł.

Dokonaliśmy również pewnych inwestycji już w tym roku, pomimo szczupłego budżetu. Zaplanowaliśmy i realizujemy projekt wielobranżowy, który zakłada i uwzględnia wszelkie remonty również w budynku przy ulicy Długiej, uwzględniając projekt windy i nakazy różnych organów, które zobowiązują rzecznika do dostosowania budynku do obowiązujących przepisów prawa. Budynek nie ma barw politycznych, niezależnie od tego, czy będzie należał do rzecznika. Będzie wymagał tych inwestycji, bo jest w bardzo złym stanie technicznym.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, pani dyrektor. Chciałem poprosić panią poseł o odniesienie się do tej części wypowiedzi pana przewodniczącego, która dotyczy budżetu Trybunału Konstytucyjnego.

Poseł Zofia Czernow (PO):

Jeżeli chodzi o budżet Trybunału Konstytucyjnego, uważam że podczas posiedzenia Komisji Finansów Publicznych absolutnie powinniśmy oddzielić dyskurs polityczny i zastanowić się nad potrzebami instytucji, liczbami i budżetem. Opinia Biura Analiz Sejmowych, które przeanalizowało projekt budżetu, jest pozytywna. W tym projekcie nie ma żadnych kontrowersyjnych zapisów dotyczących wydatków. O opinii Komisji zadecydowały kwestie formalne. Nikt z nas nie wyobraża sobie, że od stycznia nie będzie Trybunału Konstytucyjnego, a od tego czasu będzie trzeba realizować w nim wydatki. Brak opinii. Apeluję do Wysokiej Komisji, aby sprawy formalne nie przesłoniły nam części merytorycznej, która otrzymała wiele pozytywnych opinii, nie tylko moją, jako koreferenta. Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka nie wniosła zastrzeżeń jeśli chodzi o dane liczbowe.

Jeśli chodzi o budynek rzecznika praw obywatelskich przy ulicy Długiej, to jest obiekt Skarbu Państwa. To co zrobimy w tym obiekcie pozostanie do dyspozycji Skarbu Państwa. To nie jest prywatny budynek. W pewnym momencie wypada go wyremontować. Komisja wzięła to pod uwagę, aby w końcu tę windę zainstalować. Bardzo proszę o poparcie tego działania.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani poseł, mam wrażenie że ta druga kwestia została już wyjaśniona przez panią dyrektor, dość szczegółowo. Jak rozumiem, do części dotyczącej Trybunału Konstytucyjnego jeszcze wątpliwości ma pan przewodniczący Szewczak.

Poseł Jan Szewczak (PiS):

Podzielam pani opinię, że idą ożywcze prądy, jeśli chodzi o tę instytucję, wraz z nowym rokiem. Nie kwestionowałem wysokości wydatków. Oczywiste jest, że ta instytucja musi funkcjonować również po pierwszym stycznia. Pytałem o to, dlaczego państwo się wstrzymali z opinią oraz o zasadność przedłożenia tego budżetu, jego legalności, procedury związanej z wnioskiem. To było kwestionowane, co wydaje mi się poważnym problemem, nie tylko natury politycznej. O to mi chodziło.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca Skowrońska w tej sprawie?

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Mam pytanie do dysponentów tych części budżetowych – zarówno do prezesa Trybunału Konstytucyjnego jak i do rzecznika praw obywatelskich. To są instytucje, które same przygotowują budżet. Wczoraj podczas posiedzenia Komisji rozpatrywaliśmy część budżetową 01, 02 i 03 – Prezydent, Sejm, Senat, Krajowe Biuro Wyborcze. Tu sytuacja jest identyczna. Dysponenci zaplanowali swój budżet. Rzecznik praw obywatelskich powiedział jakie były konsekwencje obniżania i jak wygląda obecnie statystyka. Pytałam, panie przewodniczący, o część dotyczącą wydatków na obronę narodową i wtedy powiedzieli państwo, że o niektóre rzeczy nie możemy pytać. Dziś omawiamy opinie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Nasza wrażliwość, ogląd, indywidualna ocena to inna sprawa. Opinia obywateli o tych instytucjach może być inna niż nasza. Te instytucje są wpisane w konstytucję i wyodrębnione w budżecie. Są niemniej jednak uzależnione, tak jak kiedyś państwo mówili o niezależnej prokuraturze i budżecie składanym, a potem opiniowanym przez parlament. Mówili państwo o zależności.

Dziś warto w konsensusie, w spokoju, porozmawiać o funkcjonowaniu tych instytucji. Tę warstwę osobistą należy oddzielić od działalności instytucji powołanych przez konstytucję. O to prosimy. Zapewne przy tych poprawkach będzie różnie. Jest tak, że kiedyś koledzy z Prawa i Sprawiedliwości proponowali obniżenie środków Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji. Powołaliście Radę Mediów Narodowych i dodatkowo KRRiT i dziś nie będzie tego problemu. Zadajemy pytania, ale tam gdzie wymagana jest ochrona interesów obywateli, staramy się dążyć do rozstrzygnięcia. Rzecznik praw obywatelskich nie jest wieczny. Życzę dobrego zdrowia, ale współpracowałam z panem rzecznikiem Kochanowskim, panem Zollem. Sprawy były trudne. Dla ludzi, którym rzecznik pomógł w wielu sprawach to bardzo ważne. Czasem prawo jest ułomne. Ci ludzie są wdzięczni za tę pomoc. W przypadku innej formy pomocy byliby na rynku zagubieni. Musimy powiedzieć – rząd ma swoje preferencje, ale obywatel ma swoje niezbywalne prawa, chronione konstytucją. Nie łammy tego.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, to jest apel do wszystkich państwa posłów, abyśmy nie zamieniali tej debaty nad budżetem, na debatę nad oceną funkcjonowania instytucji. Nie tego dotyczy dzisiejsze posiedzenie i kompetencja tej Komisji. Chciałbym zakończyć teraz tę dyskusję. Widziałem, że zgłaszał się pan poseł Murdzek. Mam nadzieję, że w sprawach budżetowych, a nie oceny instytucji.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Mam jedynie uwagę. Dla nas to jest wyzwanie jak mądrze poinformować parlament, że mamy pewien precedens. Nie może być tak, że beztrosko, jeśli chodzi o Trybunał Konstytucyjny i to zagadnienie prawne się prześlizgniemy. To nie jest standard, że Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka nie wyraziła opinii. Była jakaś praprzyczyna. Jako Komisja Finansów Publicznych nie możemy uciąć tematu i powiedzieć, że nic się nie dzieje. Parlament powinien uzyskać od nas informacje że jest problem. Być może do tego czasu to zagadnienie od strony prawnej zostanie przeanalizowane.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Pragnę podkreślić, że sprawa o której mówił pan poseł Murdzek nie ma nic wspólnego z tym, o czym mówiła przed chwilą pani przewodnicząca Skowrońska. To nie jest kwestia oceny instytucji, ale procedury, która w tej sprawie powinna być zastosowana. Dzię-

kuję, panie pośle. Będziemy opinię na temat poszczególnych części budżetowych wyrażali podczas posiedzenia w dniu 1 grudnia. Wtedy będziemy musieli rozstrzygnąć opinię w zakresie części, o której teraz dyskutujemy. Nie słyszę kolejnych zgłoszeń. Zamykam dyskusję w tej części. Zarówno poprawki, jak i opinię Komisji w tej sprawie przegłosujemy podczas posiedzenia w dniu 1 grudnia. Bardzo serdecznie dziękuję.

Przechodzimy do punktu trzeciego porządku dziennego. Przypomnę, że jest to rozpatrzenie rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2017 w zakresie części tekstowej. Zanim poproszę panią minister o zreferowanie, poczekamy aż państwo niezainteresowani tą częścią nas opuszczą. Dziękuję bardzo. Do widzenia.

Mam wrażenie, że możemy zaczynać. Pani minister, bardzo proszę o przedstawienie uzasadnienia.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w części tekstowej ustawy budżetowej zawarte są przepisy, które określają podstawowe wielkości budżetu państwa, przede wszystkim dochody, które zostały zaplanowane na rok 2017 w kwocie 325 426 102 tys. zł. To wielkość, która podobnie jak w każdym roku, co wynika z ustawy o finansach publicznych, stanowi prognozę dochodów budżetu państwa. Ustalony jest maksymalny limit wydatków na kwotę 384 771 602 tys. zł. Efektem czego deficyt budżetu państwa planowany na rok 2017 na dzień 31 grudnia 2017 roku ustala się na kwotę nie wyższą niż 59 345 500 tys. zł.

Kwota deficytu budżetu państwa na rok 2017 jest *de facto* porównywalna do tej z lat ubiegłych, gdyż zaplanowanie wysokości w budżecie – przede wszystkim mam na myśli dotację do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – oparte jest w całości na zasileniu funduszu dotacjami z budżetu państwa bez wchodzenia w pożyczki. Stąd w stosunku do roku 2016 jest to różnica około 5 000 000 tys. zł. Gdyby ta kwota funkcjonowała w formie pożyczki, a nie dotacji, deficyt budżetu państwa byłby o tyle mniejszy.

W części tekstowej zawarto kwotę dochodów, wydatków oraz wynik budżetu środków europejskich. W tym zakresie prognozowane dochody opiewają na kwotę 50 213 905 tys. zł, wydatki 69 848 397 tys. zł, w efekcie czego wynik budżetu środków europejskich planowany jest na kwotę 9 634 492 tys. zł. Planowana jest również kwota wydatków organów i jednostek sektora rządowego, który jest brany pod uwagę w budżecie państwa do stabilizującej reguły wydatkowej określanej w art. 12a ustawy o finansach publicznych. Kwota planowanych wydatków to 764 000 700 tys. zł. Ustalony jest również limit wydatków – mówiąc w uproszczeniu – dla budżetu, obejmującego również FUS, KRUS, Fundusz Pracy, fundusze BGK. Określony jest na kwotę 571 600 000 tys. zł.

W części tekstowej budżetu państwa, podobnie jak w każdym roku, opisywane są również pewne możliwości zaciągania zobowiązań przez Skarb Państwa i wydawane są uprawnienia dla ministra finansów w zakresie gwarancji i udzielania pożyczek. W zasadzie te wielkości, które są zaprezentowane na rok przyszły, jeśli mówimy np. o kwocie udzielanych gwarancji, są na poziomie analogicznym jak w roku 2016. Przykładowo doręczenia i gwarancje, które mogą być udzielane przez Skarb Państwa przewiduje się na kwotę 200 000 000 tys. zł, analogiczną do zaplanowanej w roku 2016. Jednocześnie upoważnia się ministra finansów do dokonywania ze środków budżetu państwa wypłat z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych na podstawie umów międzynarodowych. Kwota jest analogiczna do tej w roku 2016 – 102 000 000 tys. zł. Daje się też możliwość ministrowi finansów udzielenia ze środków budżetu państwa pożyczek. Dla BGK i Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, jednostek samorządu terytorialnego w tym zakresie kwoty są analogiczne jak w roku 2016, podobnie jak w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W odniesieniu do tego, co powiedziałam przed chwilą, że cały niedoboru w FUS planuje się pokryć dotacją z budżetu państwa, w części tekstowej zaprojektowana jest możliwość wspomożenia FUS w postaci pożyczki z budżetu państwa. Robi się to z ostrożności. Wszystkie świadczenia wypłacane przez FUS mają charakter zobowiązań wymagalnych i wiążą się z planowanymi zmianami w przechodzeniu na emerytury. W związku z tym dla bezpieczeństwa wypełnienia gwarancji państwa wobec wszystkich obywateli prze-

widuje się również możliwość udzielenia pożyczek. Wszelkie zmiany w zakresie wieku emerytalnego już zostały przewidziane w planie finansowym Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz w wysokości dotacji przekazywanych z budżetu państwa. W kwotach przewidzianych w części tekstowej budżetu w zakresie możliwości udzielania pożyczek różnica w stosunku do roku 2016 – o czym może warto wspomnieć – dotyczy poziomu pożyczek, które mogą być udzielone dla Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych. Kwota w stosunku do roku 2016 rośnie o 10 000 tys. zł i przewiduje się ją na poziomie 980 000 tys. zł.

Część tekstowa oczywiście przewiduje również przepisy dotyczące kształtowania wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej. Co do zasady przewiduje się kwoty bazowe dla różnych grup zawodowych, które w większości pozostają na poziomie z roku 2016, pomimo tego że fundusze wynagrodzeń we wszystkich instytucjach budżetowych finansowanych z budżetu państwa co do zasady zostały powiększone średnio o 1,3%. Różnica w stosunku do roku 2016 wiąże się z podwyżką przewidzianą w budżecie państwa o 1,3% i dotyczy praktycznie tylko kwoty bazowej dla nauczycieli oraz osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, gdzie kwota bazowa ulega zmianie, uwzględniając te 1,3%, podobnie jak w całej sferze budżetowej, we wszystkich instytucjach i grupach zawodowych.

W części tekstowej przewidziano również podstawowe wskaźniki makroekonomiczne – wskaźnik inflacji, który planowany jest na 1,3%. Nie będę rozwijała tego tematu, gdyż omawiano go przy okazji części 77, gdy mówiono o wskaźnikach makro. Prognozowany jest również średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów, który na rok 2017 wynosi 101,6%. Jest obliczony na podstawie porównań z lat ubiegłych – jaka jest różnica pomiędzy tym wskaźnikiem inflacyjnym w całej gospodarce, a tym planowanym dla emerytów i rencistów. Z analiz wynika, że jest to około 0,3 – 0,35%.

Na takim samym poziomie pozostają odpisy na Fundusz Pracy, jak w roku 2016. Planowane są oczywiście inne. Skupię się na różnicach pomiędzy podstawowymi wielkościami wynikającymi z obowiązujących przepisów w 2016 roku. Naturalnie różnią się kwoty wpłat jednostek samorządu terytorialnego. Dotyczy to subwencji wyrównawczej z budżetu państwa oraz wpłat dokonywanych przez jst gmin, powiatów i województw. Przedstawione są szczegółowo w art. 27 i są efektem bezpośrednio zastosowanych algorytmów. Kwoty wyliczane są na podstawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Chciałabym jeszcze powiedzieć o limicie mianowań urzędników w służbie cywilnej na rok 2017. Tę wielkość przewiduje się na 280. Nastąpiła zmiana w stosunku do roku 2016 jeśli chodzi o kwotę odpisów na prewencję wypadkową. Jest ona planowana stosownie do przepisów art. 37 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym. Zaplanowano ją na kwotę 70 459 tys. zł. To kwota wyższa o 14 431 tys. zł w stosunku do roku 2016.

Myślę, że przedstawiłam podstawowe różnice w stosunku do roku 2016. Jeśli będą mieli państwo pytania w odniesieniu do poszczególnych artykułów, oczywiście udzielimy wyjaśnień. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję pani minister. Czy przedstawiciele Biura Legislacyjnego chcieli zabrać głos?

Legislator Wojciech Białończyk:

Panie przewodniczący, nie zgłaszamy żadnych uwag odnośnie do przedstawionego projektu ustawy budżetowej w części tekstowej. Sygnalizujemy jedynie konieczność, w związku z przyjętym harmonogramem prac nad projektem ustawy budżetowej i przewidywanym terminem jej uchwalenia w przyszłym roku – rozpatrzenia poprawek Senatu – konieczna będzie poprawka do przepisu o wejściu w życie, tak jak zawsze. Chodzi o to, aby ten przepis był sformułowany tak jak to zwykle bywa, że ustawa budżetowa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia. Ewentualnie przygotujemy tę zmianę na ręce pana przewodniczącego do czasu głosowań.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos w tej sprawie lub zadać pytanie? Nie słyszę zgłoszeń. W związku z tym stwierdzam zakończenie omawiania projektu budżetu w zakresie części tekstowej.

Stwierdzam wyczerpanie porządku dziennego posiedzenia Komisji. Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję państwu. Do zobaczenia.